

OPIN KIRJASTO

E & L

Jouluk. y. m.

Joulupukki

1902

V.S-B

Kansanopettajain Osakeyhtiö
Valistus, Helsinki.

Joulupukki C, 32 siv. Hinta 75 p.

Helsinki, Lilius & Hertzberg

Kuka lapsi ei odottaisi riemulla joulua? Ken ei tuntisi kaihomieltä, kun joulun sanoo meille jäähyväisensä? Joulun aikana pääsee koululainen muutamiksi viikoiksi isän, ja äidin kaivattuun kotiin nauttimaan sen suloa, rauhaa ja vapautta, pääsee levähtämään kovasta koulutyöstä ja hankkimaan uusia voimia, uutta innostusta pitkän kevätlukukauden ponnistuksiin. Jouluna erittäinkin tuntuu koti niin hauskalta, tuntuu sanan todellisessa merkityksessä kodilta, olkoonpa se sitten rikkaan loistava asunto tahi köyhän matala maja. Jouluna tuntuu kotona niin valoisalta, vaikka olisikin ulkona kuu-ton, pimeä aika. Silloin tuntuu koti niin lämpöiseltä, vaikka talvipakkanen kuinka paukkaisi ja vaikka Pohjolan puhuri kuinka puhaltaisi ulkoseinää vastaan. Tuntuu siltä, kuin kotiliesi jouluna kahdenkertaisesti rakkautta, rauhaa, lempeä, herttaisuutta, valoa ja eloa lietsoisi.

Mutta mistä johtuu tämä joulun armaus, sen lapsia ja vanhoja virkistävä, rauhaa, sopusointua, rakkautta ja keväistä mieltä luova luonne? Se johtuu Betlehemin seimeltä, jossa lähes kaksi tuhatta vuotta sitten nukkui ajallisen elämänsä aamu-unta, kasvatustavhempainsa ympäröimänä lapsukainen, jonka syntymäjuhlaa jouluna vietetään. Tämä lapsi, jonka siunattu ja siunausta tuottava nimi on Jeesus Kristus, on taivaallisen Isän kallihiin lahja ihmiskunnalle. Tämä lapsi on kotoisin ylhäältä, on Jumalan ainosyntyinen Poika, ijankaikkisesta elämän, valon ja rauhan kauniista kotimaasta. Israelin puhtaasta neitseestä syntyi Hän ihmiseksi auttakseen meitä täältä vieraalta maalta kalliiseen perintöömme, omaan oikeaan kotiimme taivaassa. Hän, maailman elämä ja

maailman valkeus, tuli tuomaan eloa ja valoa kuoleman varjon maahan, iloa ja toivoa murheen laaksoon; tuli tuomaan rauhaa rauhattomiin sydämiin ja sopusointua ristiriitaiseen elämään. Hän tuli työtä tekemään koko maailman hyväksi, kärsimään ja kuolemaan ihmisten syntein tähden. Hän tuli meitä ja kotejamme onnellisiksi tekemään ja rakkauden pyhällä siteellä ihmisiä toisiinsa yhdistämään; tuli taivuttamaan vanhempien sydämiä lasten puoleen ja lasten sydämiä vanhempien puoleen. Hän rakastaa kaikkia, erittäinkin lapsia. Ei kukaan isä ja äiti rakasta niin lapsiansa kuin Hän. Syystä sanotaan Häntä lasten parhaaksi ystäväksi. Hän huutaa itään ja länteen kaikille vanhemmille, opettajille ja kasvattajille: „sallikaa lasten tulla minun tyköni ja älkää kieltäkö heitä, sillä senkaltaisten on taivaan valtakunta“. Ja kaikille lapsille sanoo Hän: Tulkaa tänne, lapset, kuulkaa minua, Herran pelvon minä teille opetan. Minä varjelen teidät maailman harhatarhoilta ja synnin liukkailta poluilta. Minä teen teidät lumivalkeiksi. Minä säilytän sydämenne puhtaana, niin että saatte nähdä kerran elämänne Jumalan ijäisessä autuudessa“.

Rakkaat lapsukaiset! Antakaa tekin sydämenne ja sen ensimmäinen rakkaus Jeesukselle ja älkää koskaan riistäkö sydäntänne Häneltä pois; ette kadu sitä täällä ettekä kuolemassa ei tuomiolla eikä ijankaikkisuudessa. Ja viettäkää nytkin lähestyvää joulujuhlaa Hänen kunniauksensa, Häntä kiitollisella mielellä muistaen, joka tänne kyynelten maalle meitä etsimään ja pelastamaan tuli, saattaakseen meitä omaan iloonsa, ijäiseen onnelaan tähtitarhojen yläpuolella.

August Noponen.

JOULUNA.

*K*esän kukka uinuu kylmän vaipan alla
Öiset tulet tuikkaa talven taivahalla
Toivo mielet täyttää, odotus on maassa,
Kasvot kirkastuvi hymyss' onnekaassa.

*Pyhä juhlarauha maahan laskeuvi,
Elon kurjuus, puute hetkeks unhottuvi,
Rakkauden voima veljeks kaikki liittää,
Rikkaan antimista köyhällekin riittää.*

*Lasten parvi hyörii kuusen ympärillä,
Mielet ilostuvi laulun sävelillä.*

*Vanhuksenkin sydän pirteäksi saapi,
Lapsuus-ajan riemut muisto uudistaapi.*

*Niinpä on kuin maassa pyhä oisi kevät,
Jolloin nietos sulaa, päivät lämpenevät,
Jolloin sydämmestä lähtee talven kirsi,
Luonnon suuren salin täyttää riemuvirsi.*

*Rauhan Herra, alas maahamme taas riennä,
Kärsivien haavat sido, tuskat liennä,
Auta ihmiskunta alta sorron, painon,
Päästä kahlehista veljesvihan, vainon!*

Kaarlo Hammar.

*Loista, joulutähtönen,
Loista kirkkautta Herran
Ihanasti viime kerran
Tällä vuosisadalla,
Ajan kilparadalla!*

*Loista, joulutähtönen,
Toivontähtenäkin loista,
Mielten masennusta poista,
Loista elvytystä niin
Aikoihin myös tuleviin!*

*Loista, joulutähtönen,
Lapsille ja vanhemmille,
Köyhille ja rikkahille,
Neuvo pelastuksen tie,
Mikä oikeahan vie!*

*Loista, joulutähtönen,
Loista „Joulupukillenki“,
Jotta raitis, puhdas henki
Siinä aina asustais,
Nuorisoa innostais!*

Olli Wuorinen.

”JOULUAAMU”

on nimeltään toinen lahjakuvitamme. Sen on maalannut eräs paraista pojistamme, taiteilija Alb. Edelfelt. Katsele, lapsi, kuvaa kau'an, ja se yhä kauniimmaksi mielestäsi käy. — Suuri on tapaus, suurin maailman historiassa, mutta suurella rakkaudella ja lämmöllä on kuvakin tehty. — Hiljainen aamuhämärä on tallissa, missä köyhän, mutta jalon ja puhtaan neitseen sylissä nukkuu *Tavaan ja maan Herra*, se Herra, jota jo vuosisatoja ennen oli nimillä Ihmeellinen, Neuvon antaja, Väkevä Jumala, Ijankaikkinen Isä, Rauhan päämies nimitetty, ja ennustettu. Kertoo pyhä kirja moneneen kertaan tuosta äidistä, että hän kätki sanat, mitä hänen poikastaan sanottiin tutkistellen niitä sydämessänsä. — Sellaista kertoo hartaasti tämä kuvakin. Paimenet ovat juuri jättäneet äidin yksin lapsineen. Idän taivaalta kohta nousee aurinko. Sen kajastus jo heikosti tunkee luukusta talliin. Ihmiskunnan yö on loppunut. — Päivä on tuleva. — — Mitä kaikkea miettiikään siinä tuo äideistä onnellisin! Kädet ovat menneet ristiin ja poikanen nyt ensi kerran hymyilee äidillensä. — — Suuri, suuri on Jouluaamun kertomus! — Tule, Joulun Herra minunkin sydämeni karsinaiseen! Tule!

JOULUA JA ARKIPÄIVÄÄ SUURSAARELLA.

NYT, kun joulu on maassa, on sinulla, mantereen lapsi, jo kotisi ympärillä talvi, puhdasta lunta ja kirkasta jäätä. Lie-nekköhän laita kaikkialla Suomessa niin?

Lähde kanssani, mennään katso-maan. Lennetään yhdessä etelään päin.

Huh, kun on kylmä ja pimeä. Taka-namme toki revontulet loimuavat ja kotien joulukynttilät ystävällisesti tuik-kavat.

Mutta tuossa jo loppuu lumi, metsä muuttuu pimeämmäksi. Meri tuli vas-taan. Kumeasti vierivät sen mainingit rantakallioita huuhtoen. Se on meren ikuista laulua: „Suuri Herra on“.

Tuossa on Kotka. Sen satamassa on jo jättä hiukan. Sen „ikuiset“ rima-tulet hehkuvat hiljalleen jouluyössä. Tuossa on Kuutsalon luotsien puhtoiset kodit, tuolla välkkyä Haapasaari, parin neliökilometrin suuruinen kallioluoto kouluineen, valkeine kappelikirkkoineen, jossa jo parast'aikaa suntio joulu-kynttilöitä sytyttelee.

Lennämme kauemmas, pianhan se on tehty. Tuolta tuikkaa Suursaaren „Pohjoisrivin“ majakkatuli. Mutta mi-käs musta hirviö tuolla öhkää? Se on suuri suomalainen höyrylaiva: Regulus.

„Pau“, kaikuu kumeasti tykinlaukaus yössä. Laiva vaatii luotsia Suursaa-resta. Ja jo miehet vesitakeissaan „sää-livät“ venettänsä. Yritetään ulos sata-

masta. Kuvassa näet saaren aallon-murtajan päädyn, jossa noin 10 metriä korkean rautakehyksen päässä pieni punanen tulonen vilkuttaa. Meren tyrskyt sen lyhtykin helposti nuola-sevat vaahdolla. (Senkin näet ku-vasta.) — Ja tuolla jo luotsivene kei-nuu aalloilla, läheten „onkaria.“ Kau-niina kesäpäivänä on tällainen tuudit-telu saarelaisesta hauskaa. Mutta kyl-mänä, pimeänä joulu-yönä ei se liene parasta herkkua, mutta varmaa on, että kun velvollisuus työhön kutsuu, silloin ei täällä osata vitkastella. (Katsele tuota öistä kuvaa etäältä!)

Lähestyä pienellä veneellä myrs-kyssä suuren laivan kylkeä, ei ole hel-pointa, mutta miehet „eivät ole ensi kerran pappia kyydissä“. Nyt ovat he jo „komantosillalla“ ja laiva kääntyy Kotkaan päin.

Katsotaas me nyt saarta. Se on noin peninkulman pituinen kapeahko kalliopaasi, jota muutamassa paikassa juoksu-hiekka ja tavattomat vierinkiviröykkiöt peittävät. Kyliä on kaksi ja molem-missa on koulu, toisessa Herran temp-peli lisäksi.

Pam, pam, pam, kaikuu aamukello juh-layössä ja tulet ilmestyvät joka akkunaan.

Käy joulukirkkoon saaren kansa: Karkeita, ahavoituneita merenkyntäjiä päälyksettömissä, „kelisturkeissaan“ isot virsikirjat kainalossa, rotevata nuorisoa, hilpeää lapsijoukkoa ja naisväen seassa monta huolien vanhentamaa meren leskeä. Joulu kirkko! Kukapa voisi kynällä kuvata miten suuri hetki talven pimeässä se on. Sydämmistä nousee laulu:

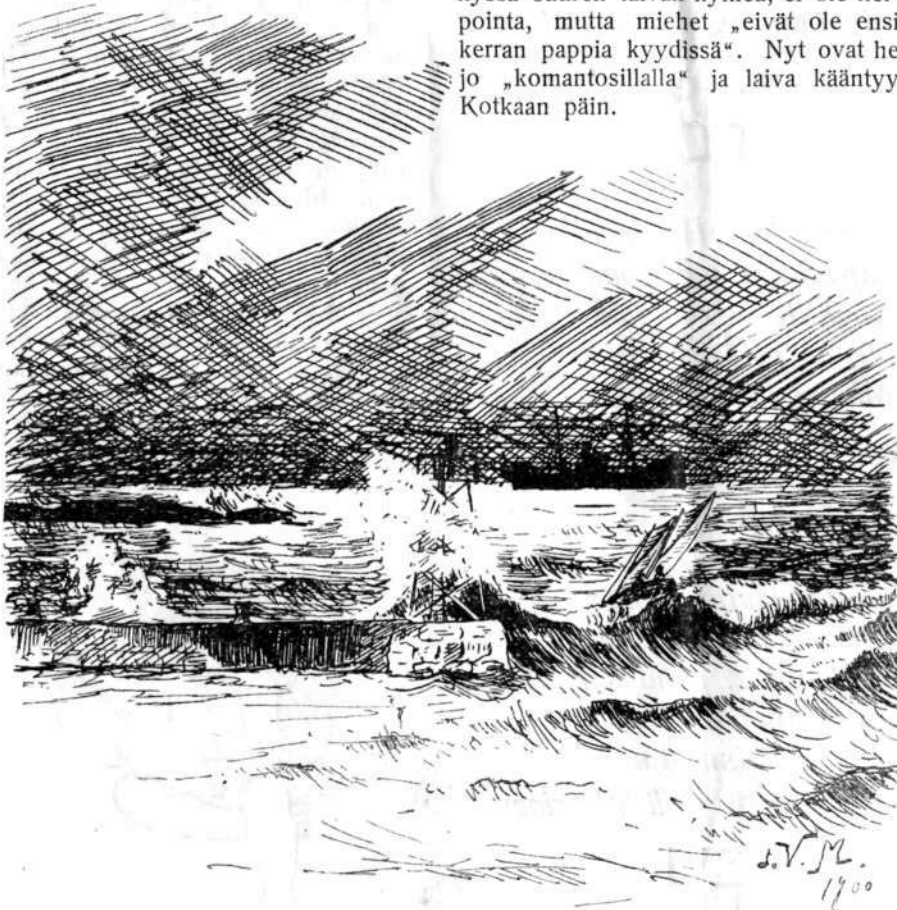
„Ah Herrani, mun Jeesuksen
Tee asunnokses sydämmen!“

Vaan jo koittaa joulu-aamu. Pienestä tupasesta tuon tuostakin rientää pari tyttöä kallion äyräälle katsomaan isää „pitkällä silmällä.“ — Se kapine on joka talossa tuvan oven päällä. Nyt näkyy isän pursi. Tytöt rientävät ilo-sanoman kera pirttiin ja siellä pian ko-hoa korkeuteen savupatsas, ilmoittaen, että siellä „tulijais-sajut“ ovat jo kie-humassa.

On kireä pakkanen. Vesi on jäässä luotsiveneen pohjalla kun palaavat mie-het. „Jumalan onnella“ kävivät siellä jään reunassa, nyt on joulu-rauha saa-ren pienissä tupasissa. Kaikki ovat kotona muut paitsi ne useat kymmenet nuorukaiset, jotka „kaukomeriä“ ovat seilaamassa.“

Ja nyt me lennämme kotiin.

Kuluu muutamia viikkoja, niin pur-jehtii röykköisiä jäälauttoja pitkin merta. Saaren mies heittää lämpimät tupasensa, varustaa veneensä jalaksella, „rookilla“, lyhytperäisellä tussarilla ja parin viikon

eväillä. Työntää purtensa jäälle ja lähtee hylkeen pyyntiin. Pienet vanterat pystykorvat Mustit otetaan nyt mukaan miesten avuksi. Ne haistavat missä hylje huokureikää pitää ja ovat siis hyväksi avuksi. Se on karkaisevaa, vaivaloista elämää. Kuvassa näet ettonehetken. Perunat ovat kiehumassa jäällä. Koiratkin ovat iloisissaan. Tuolta näet joku vetää perässään hylkeen vötkälettä. Siitä nekin saavat osansa ja siitäpä ilo. Yöt nukutaan teltassa veneen pohjalla. Joskus pukee pyytäjä turkkinsa päälle aivan valkean palttina-mekon, asettuu vatsalleen „tangolle“, joka on suksen kaltainen puu, virittää tuliluikkunsa ja vetää itseään käsillään eteenpäin, siten lähten hylkeen huokureikää. Ei ole kumma, jos tuossa vilustuu, saa rintataudin ja ennen aikojaan joutuu alle nurmen nukkumaan, ikuisen rauhan satamaan.

Se on aikaihmissen elämää. Tuossa näet kesän iloja lapsimaailmasta. On tyyni, kuuma kesäpäivä. Koko Suomenlahti on kuni jättiläisen peili. Ei kuulukaan muuta kuin räystäspääskyn liritys välistä ja hiljaa, hiljaa mainingin murtuminen kaukaisiin ulkokareihin. Silloin on sopiva tuolla puhtaalla hiekkarannalla käydä poisimaan raikkaassa „suolavedessä“. Ja niin sitä tehdäänkin kuten näet.

Siellä on pienin väki. Ja varsinkin tytöt. Arvaas missä pojat? „Kilpa-seiluussa!“ — Sinäkin olet kaiketi laivoja laitellut, mutta tuskinpa tiedät Suursaaren poikain „rekattien“, „rikkien“, „parkkien“ y. m. „asujen“ varustuksia. „Loosaa sie vokan koutia! Laskehaa pramseili alas! Naskin An-

ton kuunarista peräseilin pirkkel puto-'. Kavaha Jussi, ettei minun jäh-tin' aja sinun pantsarias' kumoon! Ole huoleti, minä tunnen asetukset, sinun on käännettävä tyyrpuurin puoleen." Näin siinä poikaset puhelevat.

Lasten jouluriemu.

On lasten lysti, kun joutuu joulu:
Luvutkin loppuvat, päättyy koulu,
Ja kottiin riemuitten riennelään.
Ja joulupukki ja joulukuusi
— Tuo vanha julttu, mutt' aina uusi —
Sydämet saattavi sykkimään.

Kun pukin jalkojen kuuluu kopset,
Niin juhlamielelle saavat lapset;
On hauskaa, vaikkakin kammottaa
Tuo pukin parla ja sorkat, sarvet.
Pelosta säikkyvät lapsiparvet,
Mut lahjat uljaaksi mielen saa.

Jo aikaa ennemmin lapsukaiset
On joulun tulosta tuumaavaiset:
He sitä laskevat ainiaan,
Kun vihdoin joutavi joulu-illa,
Niin rinnat näyttävät riemuksilla,
On niinkuin taivas ois pädällä maan...

Niin onkin, niin... Jlon syyn jo huomaan:
Laps seimen laivahan tänne luomaan
Jo joutui jouluna. Riemuikkaa!
Tuo tolla ompi, ei tyhjää unta.
Jlost onnestas, ihmiskunta,
Jullista Luojaasi kunniaa!

En. Tamminen.

KIRJE.

Hiekkalassa 12 p sk 1900

RAKAS Opettajani Nyt rupesin teille kirjoittamaan että minulta katosi se nauha laavvantaina iltasilla kun minä ajoin Toukkalan vasikoita ja minä itkin koko-illan sitä letti nauhaa ja Äiti sanoi että elä itke lähtään aamulla ehti-mään ja sitte kun aamu tuli lähettiin minä ja Äiti ja Siiri ehtimään ja se löyty ja minusta oli niin hauskaa kun se löyty

Hyvästi voikaa hyvin

Martta Wäänänen.

Pieni lukija!

Korjaa tässä kirjeessä olevat virheet kirjoittaen se uudestaan. Näytä se sit-ten vanhemillesi tahi opettajillesi, jotta saat tietää oletko oikein korjannut.

PAISTINSYÖNTI-LEIKKI.

JOKU seurasta asettuu paistiksi istu-maan tuolille keskilattialle, linainen si-dottuna silmille, pitäen toisessa kades-

sään joko olista tehtyä ruoskaa tai hui-via millä hän lyö joka kerran toisten häntä nypästäessä. Kenehen huivi sat-tuu, hän saa ruveta taasen paistiksi.

IKÄKAUDET.

KUVAELMA,
johon kuuluu

(Pieni tyttö leikkikaluiheen).

(Noin 18 vuotias tyttö, sitoen kukka-
seppelettä).

(Täysikasvuinen mies, kantaen kirvestä,
haravaa tahi viikatetta).

(Vanha mies sauvoineen).

Jokaisen rinnassa on kilpi, johon on piirretty vastaava nimensä. Laulun sävel on sama kuin Forsströmin „Kanteloisen“ No 81.

Lapsuus:

Olen lapsi onnellinen,
Leikkiväinen, laulavainen
Niinkuin pulmu metsän puussa,
Pääsky päivänpaistehessa
Armas mun on astuani
Hauska heilahellakseni
Suojassa oman emoni,
Hyvän äidin hellimänä
Viatonna, vaivatonna,
Ilon kanssa kaunokaisen.

Nuoruus:

Nuoruutta elo minulla,
Jkä kaikki kauneutta
Kevätukkien keralla,
Kesän vienon viihdyttäissä.
Kaunis, kallis on elämä,
Valoisa vaellukseni:
Rinta on täynnä rakkautta,
Pyhää intoa poveni.
Pysyköön ijäti into,
Kaunis lempi kasvukohon.

Miehuus:

Miehuus on minun nimeni,
Mahti, voima maineheni,
Kunto paras kunniani,
Ahkeruus iloni armas.
Työssä on tuki eloni,
Toimessa toinen turva,
Työni luopi mun lujaksi,
Jännittääpi jäntereeni,
Rakentaapi rauhan mielen,
Tuo lepoa tuntohoni.

Vanhuus:

Vanhus sauvani varassa
Haudan luo olen liikkumassa
Elontyöni tehtyäni,
Iltahan ehittyäni.
Paljon oon kesää nähnyt,
Monta talvea tavannut;
Tajuan tavat elämän,
Tunnen menot matkamiehen,
Siksi neuvon nuorempia,
Yakahaisia varotan.

Kun Rantalan Lauria lukemaan opetettiin.

„OLIPA siitä koko täysi työ, ennen-
kuin tuota Lauri pahaista lukemaan
sai“, kuultiin Rantalan muurin useasti
sanovan vielä vuosia jälkeenkin-päin,
kun jo oli päässyt tuosta pälkähästä. —

„Kyllä oli Laurissa miestä silloin, kun
hän pihassa, pusapaita päällään, toi-
mitti senkin seitsemän ajurin tointa
päivässä, — mutta kun piti lukea —
sekös kerrassaan kaikki voimat imi.“

Tultuaan askareilta sisään istui muori
pöydän ääreen, otti Aapisen käteensä,
huusi Lauria luoksensa, ja niin alkoi-
vat Laurille nuo tuskan hetket. —
Muori näytti A:ta ja käski Laurin kat-
soa. — „Mikä se nyt oli?“ „A“, sanoi
Lauri, samalla silmäkulmainsa alta kat-
sellen, miten pikku Mirri laattialla kie-
muroitsi. — „Näytä nyt, missä on A!“
Lauri näytti I:tä. Tuo ei kuitenkaan
jäänyt rankaisematta, — sitä todisti

Kaikki:

(Laulavat yhdessä.)

„Hyvä on lapsen lasna olla
Hyvä vanhemman varassa,
Hyvä on vanhan vanhetakin,
Hyvä nuoremman nojassa“.
Suokohon sulo Jumala,
Ohjatkhon onnen luoja
Valossa vaeltavaksi,
Kunniassa kuoltavaksi
Tämän ilman kannen alla,
Vaeltajan valtaiteillä!

A. P.

muutama hiussuortuva Laurin pellava-
tukasta muurin kädessä. — Nyt näytti
muori kaikki kirjaimet perättään ja käski
Laurin sanoa jälessä. Itkun sekaisella
nuotilla teki Lauri tämän, kuitenkin
usein salaa vilkaisten pihalle, missä
Mansikki hyvin halukkaasti söi sille
leikattuja perunan varsia. — Kun
muori sitten kysyi, missä on I, näytti
Lauri A:ta. — „Ai!“ ehti kuulua, mutta
silloin olikin hän jo porstuan puolella.

Kun nyt vaan pääsisi tuosta kirjasta
erilleen — niin kauvaksi kuin mah-
dollista. Ensi tilassa poltan sinut kuk-
koinesi päivinesi!

Näin uhkaili Lauri — mutta illalla
sisään tullessaan pistäysi hän sentään
salaa Aapisensa luo. — „Entä — jos
kukko olisikin sinne ollut jotain ma-
keisia tuomassa, niinkuin sillä oli ta-
pana ensi aikoina!“ — Mutta kaikeksi
kauhukseen huomasi hän, että makei-
sien sijassa olikin tuores koivunvitsa!

Silloin tahtoi itku väkisten tulla! —
Kiireesti viskasi hän vitsan tulen uh-
riksi. Sitten luki hän ahkerasti muurin
johdolla koko illan, ja seuraavana aamu-
na sai hän taas makeisia kukolta. Siitä
asti ei Lauri enää Aapistaan jättänyt!

Nyt on Lauri priimuksena (ensim-
mäisenä) istunut vuodesta vuoteen kan-
sakoulupenkillä, ja tulevaisuus varmaan
osoittaa, kuinka arvokkaaksi mieheksi
ahkeruus hänet saattaa!

Olga L.

LIISAN JA PAAVON LINNAT.

(Tämänkin runon voi tehdä vuorolausunnoksi. Yksi on Liisana, toinen Paavona, kolmas lukee ne osat, jotka eivät ole lainausmerkkien sisässä.
Loppuvärsyn lausuvat *kaikki*).

„Kun kasvan suureks'
oppineeks'

Niin linnan laitain ma.
Sen kultatornin täytyvi
Taivaasen kohota.

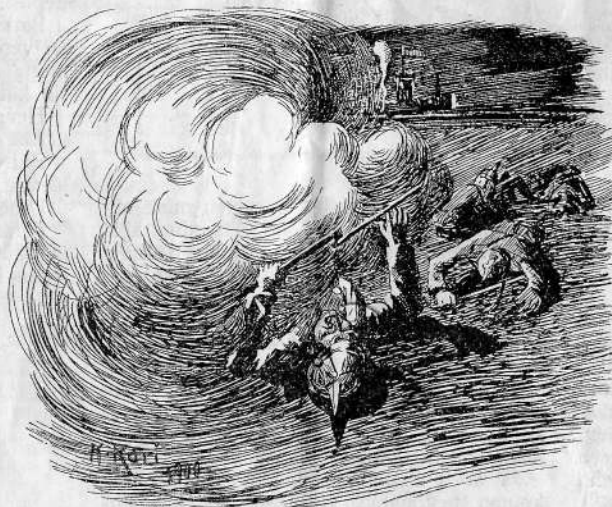

Ja linnaan tuohon toimitan
Ma miestä tuhannen,
He siellä sitte seisovat
Suomea suojellen.

On heillä miekat miehekkäät
Ja keihäät, kiväärit,
Ja nuolet tuulen nopsakkaat
Ja kilvet, pantsarit.

Voi häntä, joka uskaltaa
Mun linnaa lähettä.
Sen oitis kuula karkoittaa,
Sen päättyy elämä.”

Näin lausui Paavo poikanen
Ja silmät loistivat.
Nyt pikkupäässä kymmenet
Kisaili unelmat.

„No, Liisa-sisko, varmaankin
Käyt sinä linnaan mun?
Me vapaaks' saamme piankin
Suomemme sorretun!”

Hellästi katsoi sisko nyt
Veikkonsa silmihin
Ja virkkoi: „vielä heikkoja
Me oomme kumpikin.

Ja tuskin, tuskin milloinkaan
Tuo linna kohoais,
Jos voimaan käsivartemme
Me yksin luotettais.

Siis emme, Paavo, linnaa voi
Suomelle rakentaa.
Mutt' tiedän tornin kuitenkin
Mi pilviin kohoaa.

Jumala ompi linnamme,
On parhain puoltaja,
Hän väkevällä kädellä
Voi meitä suojella.

Me, lapset Suomen, rukoilkaa
Isäämme taivaassa.
Ja koittakaamme pysyä
Jumalan lapsina.

Hän hennot kuulee äänemme,
Myös rientää auttamaan.
Viell' antaa päivän armainman.
Paistella Pohjolaan."

Noin haastoi kiltti tyttönen. —
— Nyt, lapset, miettikää,
Liisan vai Paavon linnako
Enemmän hyödyttää? —

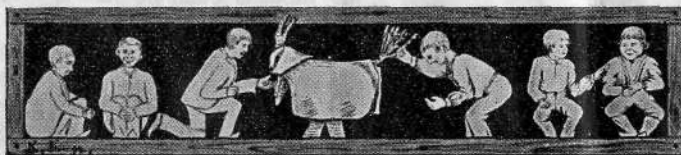
Anna Forsgren.

JOULUPUKKI-LEIKKI.

ERÄS pojista rupeaa pukiksi, joka valmistetaan siten, että luokan päihin asetetaan oljista väänetyt sarvet toiseen ja vanha vihta hännäksi toiseen päähän. Sen jälestä yhdistetään luokan molemmat päät nuoralla, joka pingoitetaan hyvin kireälle. Pukiksi rupeava ottaa luokan selkäänsä siten että nuora tulee kulkevan pitkin sel-

kää ja luokka rinnan editse sarvien puoli eteen ja häntä luonnollisesti taakse. Tämän jälestä asetetaan pukin selkään vällyt villan puoli ulospäin ja niin on pukki valmis. Joku lapsista rupeaa kulettajaksi koottaen pidätellä pukin huomion itseensä kiinnitettyä joko vehnäsiivipaleella tai jollain muulla maukkaalla aineella. Toiset koskevat pukkiin yksi erältään takaa päin. Jos pukki kolmesti arvaa saman henkilön, joka häntä viimeksi koski, saa se silloin ruveta pukiksi. Joka kerta kun pukkiä nypästään, puskee se sitä, jonka luuli häneen koskeneen sekä ravistaa häntänsä, jolloin sen sanotaan antavan partavettä.

Talvi-urheilusta.

LUMI peittää vuoret, maat Pohjolassa. Hei pojat ja tytöt! Nyt ei saa nukkuen päästää sivutse mainiota talvikeliä. Ulos mataloista majoista aavaan, rajattomaan lumisaliin pehtaroimaan ja ponnistelemaan suksien, kelkkojen kera. Siellä tarttuu poskiin terve puna, siellä vartalo jänteväksi käy; sieltä terveyttä hakemaan poika ja tyttö!

Lääkärinä ja urheilijana panen minä ehdottomasti paraaksi urheiluksi hiihdon, sillä jos kauniina talvipäivänä teemme suksilla tuntisen, pari kestävän hiihtoretken, niin suoritamme työn, jonka vaikutus on kerrassaan terveellinen ja hauska. Sillä mielemmekin osaksi tulee runsaasti virkistystä, kun vapaina riennämme yli kangasten, kukkuloiden, kun huimaavalla vauhdilla laskemme mäkiä ja vaarojen rinteitä, kun reippaina liikumme läpi tuoksuvien kuusilehtojen, tahi mahtavaa hongikkoa samoamme.

Ja mikä nautinto meitä odottaakaan, kun kuuran peittäminä, mutta läpitemme läm-

pöisinä saamme kotia tultuamme virkistävän, kylmän peson ja pääsemme sen jälkeen kuivissa vaatteissa muutamaksi 10 minutiksi levollisesti loikomaan. — Koetapas vaan! Ken kerran tätä ihanaa tunnetta on kokenut, hän kyllä haluaa sitä uudelleen.

Mutta välttämätöntä on, että pukumme, hiihtoneuvomme ovat sopivat sekä itse hiihtotapakin oikea. — Paraita ovat Ylätornton, Haapaveden ja Kajaamin malliset sukset. Hoida ne vaan hyvästi!

Puvun tulee olla sellaisen, ettei se yhtään estä ruumiin vapaata liikuntaa. Erittäin lämpöisen ei sen tarvitse olla, sillä lämpöä tulee liikkeestä. Lakin tulee olla keveän, mutta sellaisen, että sen saattaa korville vetää. Kudottu villalakki, jossa on pumpulinen „flanneli"-vuori on paras. Karvalakki on liian raskas ja päälle vahingollinen. Joustava-suiset käsineet ja matalat, pauloilla nilkkaan kiinnitettävät pieksut ovat mainiot. Paljas villavaate ei suojaa tuulelta, olkoon siis tavallinen pumpulipaitakin pukuusi kuuluva, kepeät, tilavat housut ja leveä *pehmeä* vatsavyö. Niissä kylliksi!

Sitte matkalle virkein mielin. Hei vaan! Mutta mikä on oikea hiihtotapa? Se olkoon yleensä kävelyn tahi juoksun tyylistä. Vuorotellen ja erisivuisesti jalat ja kädet! Notkistuvien polvin, pehmein liikkein, vartalo hiukan etunojossa hiihdä! Tämä hiihtotapa on tavallisin tasaisilla mailla.

Mutta elä kiirehti liiaksi!

Kun yllämainittuun hiihtotapaan väsyit, tai kun tahdot päästä toverisi ohitse, niin ota yksi tahi pari juoksu-askelta ja silloin kuin esim. oikea jalka on edellä, niin vastapuolisella (siis vasemmalla) sauvalla voimakkaasti työnnä eteenpäin. Mainituilla viime-asteleella annat liukua eteenpäin. Myöskin voit tehdä pari juoksu-askelta ja molemmin käsin sauvoilla yht'aikaa auttamalla tehdä tasahyp-päyksen. — Jos maa on myötäistä ja hanki kantaa, voit aivan kuin soutamalla päästä hyvään vauhtiin. Viimemainittu tapa on käsilte hyvin rasittavaa, siis vaihtelee usein yllämainittuja eri hiihtotapoja.

Jos näin hiihtelet, säännöllisesti ja *liialista* väsymystä vältät, tulee sinusta oikein pulsa ja reipas poika, tahi solakka, punaposki ja iloinen tyttö.

Mäenlaskuakin pitäisi meidän Suomalaisten enemmän harjoittaa. Norjassa se on suuressa vauhdissa. Se antaa rohkeutta, neuvokkaisuutta. Mutta tee sitä aina ilman sauvoita, sillä niiden kera se on vaarallista, jos kaatumaan satut. Anna siis mennä sauvoitta ja jos moksahtatkin nurin joskus, niin laske uudestaan, kyllä viimein pysytkin.

Kun luistinkelin talven herra antaa, niin ole silloin ahkera siihen urheiluun. Tyhmää on mennä ritisevälle jälle, mutta vankalla jäällä lentele kuin tuulen henki. Luistinrataa parempi on suksien käyttö.

Mäenlaskua kelkalla elä unhota. Silmät vaan auki ja vaaran paikalla taitavasti ohjaa heposi.

Potkukelkka on hyvä, kun äidillesi puita tai vettä haet, tai muuta askareita toimitat, mutta urheiluvälineeksi siitä ei ole. Se yksin kinttuja, ja niitä liiaksi rasittaa.

Hengitä aina syvään ja sierainten kautta. Älä mene mäkeen heti syötyäsi.

Kahvia, tupakkaa, mutta varsinkin väkijuomia kokonaan vältä!

Urheile säännöllisesti. — —,

Paraat vehkeet ovat sukset. Ne eläkööt; ja samoin suksimiehet Suomessa! Hiihto antaa Pohjolan pojille voimaa, notkeutta ja sitkeyttä koettelemuksien ja kärsimisten varalle.

Karl V. Hällberg.

TASSA on muun talonpoikaistupa rajantakaisesta Karjalannuosta Aunuksesta, Rukavacurulta. — — — Eteässä surullisessa laulussa laulettiin: „Mi Aunus, Vepsä minne, kuss' Eestein kulkeo tie.“ — Me suomalaiset olemme suurta sukua, sen olet Suomen historiatunnilta kuulut opettajasi selittävä, mutta olemme hujallamme maailmassa, sekaannamme naapurillemme ja unohtamme usein isän kielen ja mielen. Jotta jotain muistoa edes meille jäisi noista Aunuksen ja Vepsän veljistä, ovat oppineet miehet kulkenoet sieltä kotimaisissa taitteissa sellaista, joka on heidän mielestään kaunista ja suomalaista. Silloin ovat he sieltä tuoneet m. m. tällaisia juhlallisten piittien räystäs-koristeita, akkunain vuorilautoja, sellaisia kunnalohutuja, pesukurikoita, räystäs-kourun koristeita kuin näet tähän Joulupukkiin pistellyksi sinne tänne. Miksi niitä Joulupukkiin pistellään? Siks, että sinä kenties joskus kysyt itseltäsi:

„Mitä minä tekisin?“

Joulupukki vastaa:

Sinulla on ehkä tallessa useiden joululehtien lahjakuvia ja ajattelot, että kun saisit rahaa, niin ostaisit niihin laula ja raamit. — Ostam-

mit eli puutteet ovat kalliit. Tee sinä itse, näpertele *puhdelöiksesi* raamit. Älä jäkälästä, sammalista, korkin muureista tos. Ne pölyä keräävät, eivät ole pitkä-ikäisiä eivätkä kauniita. Tahdotko tehdä esi-isiesi vanhuun, yankkaan työllin taulun puutteet, niin hanki kuivaa, täysyä kuivaa, oksatonta koivua, huopaa tahi leppäitä ja nalli ota Kansanyhdistyksen tammivuotuisen Kalenterin kannesta. Jollat ymmärrä sitä kuvaa, niin pistäy opettajiltasi kuulemassa selitystä. Kiviäse häneltä kysymässä vaikka jo oletkin kuulun läpikäynyt. Haa niin mielellään neuvot; hän tietää että silloin hänen entinen oppilaansa ei ainakaan ole paholla teillä, kun kuvanmaata näpertelee kotinsa kaunisteeksi.

Kotisi allakolla on ehkä rojulijäissä sellaisia kapineita kuin nämä kuvat pitkin Joulupukin lehtiä. Ne ovat isävaarien nuoruuden aikuisia laitoksia. Näistä voit myös, jos mielit, saada suunnitteluksi taulun raamin, seiniähylyyjen, pöytien, suolakolajen y. m. koristeita, ja lisää oppin saat siitä kirjasta, josta nämä kuvat ovat otetut, nimittäin: „Karjalaisia rakennus- ja koriste-kuoja.“ Hankkikaa pojat se, kun tallette isoiksi, teidän kylän lainakirjastoon! Kun lukee ja katselee sitä, niin oppii rakastamaan isän työtä, isän mieltä ja kieltä, ja isänmaata.

Joulupukki.

**JOU-
LUPUKKI-MARSSI**

Hip hei ja hip! Jo joulu-tuluton lapsesija

Sip! Tää juh-la ven-ra ton. Kuu kuu set hui-lasta-ajan-
set

Shaua-
Pentti se sot-taja-
tor-
set ne lau-laa Hip hei ja

hip! Sip sei ja sip! Ja sip! *hauu...*

Tip tei ja lip!
Kas tontut tipsuttaa.
Sip sei ja sip!
Ne sievään sipsuttaa,
Ja ympäri ajaa
Ja kulkuset helkkää,
Ne lahjoja jakaa
Siks' lapset ei pelkkää,
Vaun laulaat: hip,
Sip sei ja sip!

Hip hei ja hip!
Jo joulu-aamu on.
Tip, Polle, tip.
Nyt kirkkoon matka on.
Ja Pollet ne juoksee
Ja lapsoset nauraa
Ja kirkonkin kukko
Tän-aamuna laulaa:
Hip hei ja hip,
Sip sei ja sip!

Kuulin esi-isäin tarun.

*Hongat huojat kehdoitani,
Vähkäteli vienot veet.
Pitkin lapsuustaittani
helkkyi Väthön kanteleet.
Lautoi sinä tuonto Suomen
sorsijmpia soitutajaan —
ainlaaksi jäi ne malle
mielessäni haikumaan.*

*Äidiäni armahana
helkäteli kehdoitain,
soi niin ihmeen ihanana —
nyt se on mun aarteenain!
Mut jos kaikki mulla vievät,
riistettäisi riemu pois,
Suomi-äiti, en sin kiottas
koustaan unhottaa mä vois.*

*Kuulin esi-isäin tarun
kunnialkkaan, hurmeisen:
kuinka maaua köyhän, karun
sai se muitten rinnallen,
kuinka Suomen sortumassa
on ne isot estäneet,
ne on nähneet vaarat vasta
ia on taiken kestäneet.*

*Taru hoidettansa valaa
muistoin maahan ihanaan. —
Mieleäni nyt munkin palaa
työhön esäi isänmaan.
Esi-isän kunto oisko
meillä nuorilla nyt vain,
maailman mahtavimmat voisko
siltoin sortaa Suomenin!*

Immi Hellén.

KALLIOLUOTO.

POHJOISEN merenlahden suussa on kallioluoto. Se on niin alaston kuin ainoastaan meren huuhtoma luoto voi olla. Sen takana on toisia luotoja, kivi-röykkiöitä, meren huuhtomia kaikki.

Uloimmais on ehjin ja sitä merenhyöky etupäässä kohtaa. Vielä iltasillakin, kun tuuli on tyyntynyt ja aallot lakanneet rantaan loiskimasta, kuulee miten maininki sille loiskahtelee. Mutta se on vakavana paikallaan ja vuosi vuodelta kohoaa sen harmaitava selkä yhä ylemmää aalloista. Sillä se on merestä kohonnut ja kohoaa yhä edelleen maan-alaisen lämmön vaikutuksesta.

Talvisin jäätyy meri ja silloin ei vael-taja usein luotoa huomaisikaan, jollei jää olisi rikkonainen ja routoissa siltä kohden. Mutta kun talven perästä kesä tulee, paljastuu luoto entistä korkeam-pana; se kun kohoaa jään allakin. Se olisi jo korkeampikin, jollei pakkaneen ja vesi olisi saanut sen laelta lohkaistuksi kappaleita, jotka sortuivat alas ja painuivat pohjaan.

Meri vainoo saaria ja luotoja, ne kun ovat omalla pohjallaan ja kohoavat merta korkeammalle. Se haluaa vaan suurta, tasaista ja vetelää, jolla ei ole muotoa, eikä ryhtiä, ja jossa kaikki painuu pohjaan. Meri onkin niellyt monta saarta, puhutaampa kadonneista mantereis-takin. Mutta kallio, joka on ikivuorta ja jota luonnon voimat kohottavat, ei voi painua pohjaan.

E. R.

Aholan Anttipoika Joulutonttujen luona.

Lasten joulunäytelmä.

HENKILÖT:

ISÄ.
ÄITI.
ANTTIPOIKA.
LIISA (Antin sisar).
JOULUTONTTU.
JOULUTONTTujen KUNINGAS.
KIRJURITONTTU.
OVENVARTIJATONTTU.
MUITA TONTTUJA, (vähintään kolme).
KISSA.
LINTU.
KULKUSEN KILISTÄJÄ.

Näyttämön ja muut varukset laittakoon kukin tilaisuuden mukaan (ne voivat olla hyvinkin vaatimattomat). Tontuilla on sokeritopannuotiset punaiset hiippahatut päässä. Kissana ja lintuna on joku pieni poika tahi tyttö. Kun ne tulevat ainoastaan valtaistuimen viereen, niin pääasia on laittaa pää kissan ja linnun pään muotoiseksi, mikä on helposti tehty esim. paperista muodostetun naamarin avulla, jossa on suun kohdalla aukko. Huomattakoon että kissa puhuu koko ajan samalla heleällä falsettäänellä, millä se esiinastuessaan matkii kissan „miau miauta”. Samoin lintu. — Laulu tietysti voi jäädä pois, jos se tuottaa vaikeuksia.

ENSIMÄINEN KUVAELMA.

Näyttämö: Aholan mökki. Lattialle on levitetty jouluolet. Pieni „Anttipoika” on jo kylpenyt ja istuu paitahihassiltaan oljilla punoen niistä „joulupalmikkoo”. Vähän vanhempi sisarensa Liisa pyyhkiä kuivaksi vasta pestyjä lautasia ja kahvikuppia.

ANTTIPOIKA (laulaa iloisesti Piimäpartain joulumarssin 2 ensimmäistä väräsyä. Se on toisessa paikassa lehteä). Niin, tänä iltanahan ne taas ajelevat. — Mutta kuuleppas, Liisa! Oletko sinä koskaan nähnyt joulutonttua?

LIISA: En, en koskaan.

ANTTIPOIKA: Sepä on hyvin kummallista, ettet sinä ole joulutonttua nähnyt, vaikka olet niin paljon minua vanhempi.

LIISA: Mitäs kummallista siinä on. Tontuthan liikkuvat illalla pimeässä ja tavallisesti viskaavat lahjat porstuaan tai ovenraosta tupaan. Mutta niiden kulkusten kilinän olen kyllä kuullut.

ANTTIPOIKA: No olisit sitte mennyt porstuaan, kun kulkuset kuulit, ja käskenyt sen sisään jouluolutta juomaan, ja ellei olisi tullut, niin olisit ottanut kiinni etkä päästänyt irti ennenkuin kaikki muutkin olisivat ennättäneet näkemään. Eihän se pahaa tee?

LIISA: Eipä suinkaan. (Nauraen) Mutta kyllä minä luulen että se jäisi joulutonttu Anttipojaltakin kiinni ottamatta.

ANTTIPOIKA: Minultako? (Nousee ylös, seisoo hajasäärin miehekkäästi ja nostaa housujaan.) Niin että minäkö en uskaltaisi? Sen sinä saat nähdä vielä tänä iltana. — Mutta kuinkahan suuri se on? Luuletko että se on hyvin paljon minua suurempi?

LIISA: Eipä taida olla paljoakaan pitempi, mutta se on hirmuisen paksu ja vahva.

ANTTIPOIKA (miehekkäästi): Ja vahva olen minäkin. Minä voitan Mäkelän Kallen painissa, vaikka se on minua päätä pitempi.

LIISA (nauraen): Ethän toki aikone ruveta joulutontun kanssa painimaan? Silloin se on viimeinen kerta, kun se käy meidän mökissä.

ANTTIPOIKA: Ee-en, enhän toki. Minä vaan käsken sen olutta juomaan, ja ellei aijo tulla, niin otan turkinliepeestä kiinni ja huudan teidät katsomaan. Sitte sen näkee millainen se on.

LIISA: Mutta jospa se ei tuliskaan tänä-iltana meidän mökkiin ollenkaan! Kuinkas sitte, Anttipoika?

ANTTIPOIKA (hämällään, raapii korvallisistaan): Se olisi hyvin ikävä asia.

— Mutta etkö luule että se tulee? Tulihan se viime vuonnakin.

LIISA: Kylläkin se tulee, niin minäkin luulen. Mutta menee se joskus ohikin. Ei kaikki pojat eikä tytöt saa joululahjoja.

ANTTIPOIKA: Mutta miksikäs se ei anna kaikille? Kun kerran kylän läpi ajaa, niin kävisi joka mökissä. Miksikäs ei käy?

LIISA: En minä vaan tiedä.

ANTTIPOIKA: Minkä mukaan ne lahjat sitte jaetaan, kun toiselle annetaan, toiselle ei? Kuka ne määrää?

LIISA: En minä tiedä.

ANTTIPOIKA (harmistuneena): Se on kummallista ettet sinä edes sitäkään tiedä, vaikka olet niin paljon minua vanhempi! Tietysti ne määrää joulutonttujen kuningas! — Onhan niillä kuningas?

LIISA: Kyllä kaiketi. Kaikilla on kuningas.

ÄITI (huutaa ovesta): Liisa, tule kylpemään!

LIISA: Heti paikalla, äiti! (Antille). Nyt saat jäädä yksin siksi aikaa, kun äiti ja minä kylvemme (Menee).

ANTTIPOIKA (istuutuu lattialle): Minä kuuntelen, jos sen kulkusia kuuluu. Ja jos se vaan sillä välin tulee, niin katson minä millainen se on. (Päntteä pitkälle oljille makaamaan, toinen käsi pään alla. (Puhuu itseksensä): Niin, että minkä mukaan ne määrätään? (Puoli-unissaan) Ja niillä on kuningas Ja sillä on suuri kultakruunu päässä ja hirmuisen pitkä parta ja kruunu ja parta ja . . . ja (nukahtaa).

JOULUTONTTU (lyhyt, lystikkään näköinen ukko, jonka valkea parta ulottuu lähes polviin saakka, turkit päällä ja punainen villavyö ympäri, kurkistaa ovesta ja astuu sisään. Hymyillen): Hyvää joulua taloon! Rauhaa, rakkautta ja pitkää ikää! (Huomaa Antin) Ahaa! Siinä on yksi minun poikiani (Kumartuu Antin yli, ottaa parrastaan kiinni ja lystikkäästi hymyillen kutkuttaa sen latvalla Antin huulia).

ANTTIPOIKA (havahtuu äkkiä, säpsähtää istumaan ja vetäytyy pelästyneenä taakse päin): Uh, uh, huu!

JOULUTONTTU (leikkillisesti Anttia matkien): Huh, huh, huu! — Mikä miehen alku sinä olet, joka noin huudat? Mies miestä vastaan! — Etkö sinä ole Aholan Anttipoika vai mikä pieni nauriinnakertaja sinä olet?

ANTTIPOIKA (yhä hämmästyneenä): O . . . olen Vaan kukas sinä olet?

JOULUTONTTU: No etkö sinä minua tunne? Minähän olen se maailman mainio joulutonttu, joka jouluiltaan matkaan maita mantereita.

ANTIPOIKA (rohkeammin): No sitte sinä varmaan olet tullut meille joululahjoja tuomaan?

JOULUTONTTU: Ohoh, sinä pieni piimäparta! Minä olen vasta matkalla lahjoja hakemaan joulutonttujen linnasta. Etkö tahtoisi tulla kanssani hiukan joulua ajelemaan? Eihän teillä itsellä ole hevosta?

ANTIPOIKA: Ei ole. (Miehekäästi) Onko sinulla sitten hyvät hevoset?

JOULUTONTTU: Se on tietty! Hevoset semmoiset kuin tuulispää, niin että hiukset pilliä soittaa, kun reessä istuu. Etkö kuule kuinka ne levottomina kilistävät kulkusiaan? (Ulkoa kuuluu kulkusten kilinää.)

ANTIPOIKA: Kuulenhän minä. — Mutta tullaanko sieltä pian takaisin?

JOULUTONTTU: Tullaan. Tuulessa mennään ja tuulessa tullaan, ja ennenkuin joulupuuro pöytään tuodaan joutakaisin ollaan.

ANTIPOIKA: No sitte minä tulen. (Paneekin ylleen ja lakin päähänsä.)

JOULUTONTTU: No paltto tai turkki vielä päälle, niin on mies valmis!

ANTIPOIKA (hämillään): Mutta minullahan ei ole vielä palttoa eikä turkkia.

JOULUTONTTU: Oikein; eihän niin pienillä pojilla ole turkkia. (Katsellee ympärilleen, ottaa tuolinselustimeita isän vanhan takin, vetää sen Antin ylle ja käärii hihat lyhyemmiksi.) Kas niin, mies kun mies!

ANTIPOIKA: Pitääkö olla kintaatkin kädessä?

JOULUTONTTU: Tietysti! — Mutta paina lakki lujasti päähän!

ANTIPOIKA: Kyllä. (Painaa kintaat kädessä lakin syvälle, aina korvien yli. — Menevät. — Ulkoa kuuluu kulkusten kilinää.)

(Esirippu alas.)

TOINEN KUVAELMA.

Joulutonttujen linna. Keskellä valtaistuimen takaa istuu suorana ja juhlaillena joulutonttujen kuningas, lyhyt ja paksu pikkuaija, jolla on vielä pitempi parta kuin muilla tontuilla. Oikealla pöytä, sen takana istuu tuolilla kuninkaallinen kirjuritonttu, suuret silmälasit nenänhuipulla ja puoli kyynärää pitkä kynä korvantakana. Valtaistuimen vieressä on kasa joululahjapaketteja. Useampia pitkäpartaisia tonttuja odottaa lahjojen jakoa, yksi vartioi ovea.

KIRJURITONTTU: Nyt on Metsämaan lasten lahjat jaettu; tässä on viimeiset. (Antaa kaksi pientä pakettia eräälle tontulle, joka odottaa, useampia paketteja sylissänsä. Ovella kuuluu koputus.)

OVENVARTIJATONTTU: Kuka uskaltaa häiritä Hänen Majesteettiään joulutonttujen kuningasta? Ken siellä?

ÄÄNI ULKO: Oman talon väkeä ollaan. (Vartija avaa oven ja sisään astuu kyytimiestonttu taluttaen Aholan Anttipoikaa kädestä.) Ja on täällä pieni

ihmisenalkukin, joka haluaa nähdä joulutonttujen kuningasta. (Antille:) Kummarra poika, kumarra kuninkaalle! (Antti kumartaa hyvin syvään.)

KUNINGAS (hymyillen): Vai niin, vai tuonnäköisiä ne ovat tähän maailman aikaan ihmisen ahut! En ole nähnytkään — pin pieniä poikia moneen vuoteen. — Kuka sinä sen tapasit?

KYYTIMIESTONTTU (kumartaa): Armollinen kuningas! Se on pienen mökin poika Tapolan kylästä, ja kun sen isällä ei ole hevosta, niin minä otin sen vähän joulua ajelemaan.

KUNINGAS: Se oli oikein tehty. Katsokoon nyt hiukan joululahjojen jakoa. (Kirjuritontulle:) Eteenpäin!

KIRJURITONTTU (kohentaa silmälasiaan ja lukee suuresta kirjasta): Tapolan kylä, Kantolan torppa. Siellä on pikku Kalle ja Annaliisa tyttönen. Kalle näkyy potkaisseensa kesällä kissaa, niin että sen jalat tuli kipeäksi, ja syksyllä se on tapanut linnun. Niin on tänne merkitty.

KUNINGAS: Tulkoon kissa todistamaan.

KISSA (tulee valtaistuimen takaa liikaten kolmella jalalla ja kannattaen ilmassa toista etukäpääläänsä, joka on kääreessä): Miau, miau, herra kuningas! Totta on että Kalle potkasi, mutta on se minulle hyvääkin tehnyt . . . miau, miau . . .

KUNINGAS (lempeästi): Onko se sinua hoitanut? Kalleko se pani tuon kääreen käpälääsi?

KISSA: Ei, sen teki Kallen äiti. Mutta se antoi minulle pienen linnun, niin että se on kyllä tasassa. Miau, miau, armollinen kuningas, miau . . .

KUNINGAS (suuttuneella äänellä): Sen pahempi, hän on tehnyt kaksinkertaisen rikoksen! Tulkoon sen lintuvainajan puoliso todistamaan.

LINTU (tulee valtaistuimen takaa; valittavalla äänellä): Tili tili tit tit, herra kuningas! Viisi pientä poikaa orvoksi jäi. Niistä kaksi kuoli ja yksi tuli vai-vaiseksi, kun en osannut niitä niin hoitaa kun rakas vaimovainajani. Tili tili tit, viisi ja kolme, tili tit.

KUNINGAS (jyrisevällä äänellä): Ei mitään lahjoja semmoiselle pedon alulle. Sen sijaan saa mamman antaa sille piiskoja. Mutta ei ennen kuin kolmantena joulupäivänä, kun juhla on niin suuri.

KIRJURITONTTU (tarkastellen kirjasta): Annaliisa on lyönyt lammasta syksyllä, mutta vähää myöhemmin antanut varpuselle jyviä.

KUNINGAS: Eikö näy mitään muuta?

KIRJURITONTTU: Ei mitään muuta.

KUNINGAS: No se on melkein tassa. Jääköön piiskoitta, mutta joululahjoja ei Annaliisakaan saa eikä pääse kirkkoon. Eteenpäin!

KIRJURITONTTU: Aholan torppa. Siellä on Liisa tyttönen ja pieni „Anttipoika“. (Antti vetytty kyytimiestonttun taakse ja katselee sieltä pelokkaana.) Liisa on mennyt kesällä Antin kanssa pihalle leikkimään ja antanut puuropadan palaa pohjaan, vaikka äitinsä käski hänen sitä ahkerasti liikuttamaan.

KUNINGAS: Se ei merkitse hyvää.

KIRJURITONTTU: Mutta on lue-nut koko syksyn ahkerasti koulussa. — Muuta ei näy.

KUNINGAS: Se muuttaa asian. Saa-koon kuvakirjan joululahjaksi. (Ottaa kasasta pienen paketin ja heittää sen kyytimiestontulle.)

KIRJURITONTTU: Anttipoika on kesällä pelästyttännyt naapurin hevoset, niin että eräs pieni varsa loukkasi louhikossa jalkansa.

KUNINGAS (murahtuen): Se on paha juttu!

KIRJURITONTTU: Mutta on loka-kuussa ruokkinut viisi kananpoikaa, jotka unohtivat koko päiväksi ruuatta mökkiin.

KUNINGAS: Saa olla tasassa, mutta joululahjatta jääköön Anttikin.

ANTTIPOIKA: (Itkee ääneensä).

KUNINGAS (kääntyen ovelle päin): Mikä se siellä mirisee?

KYYTIMIESTONTTU (ottaen Anttia kädestä): Se on juuri tämä Anttipoiika, josta on kysymys. Sen on kovin mieli paha, kun se on hevoset pelästyttänyt. Armollinen kuningas! Eiköhän kirjassa näkyisi vielä mitään hyvää? — Ei tämä näytä kovin pahantapaiselta.

KIRJURITONTTU: Näkyy olevan vielä jotakin, vaikka lasini ovat käyneet hiukan huurteeseen, niin etten sitä heti huomannut. (Ottaa lasit nenältään, pyyhkii ne ja asettaa taas paikoilleen.) Joo, joo, on pelastanut heinäkuussa karpäsen viilipunkasta — mutta se nyt on niin pikku juttu, ettei se merkitse mitään.

KYYTIMIESTONTTU: Armollinen kuningas! Antti on pelastanut karpäsen viilipunkasta! (Antti odottaa henkeään vetämättä.)

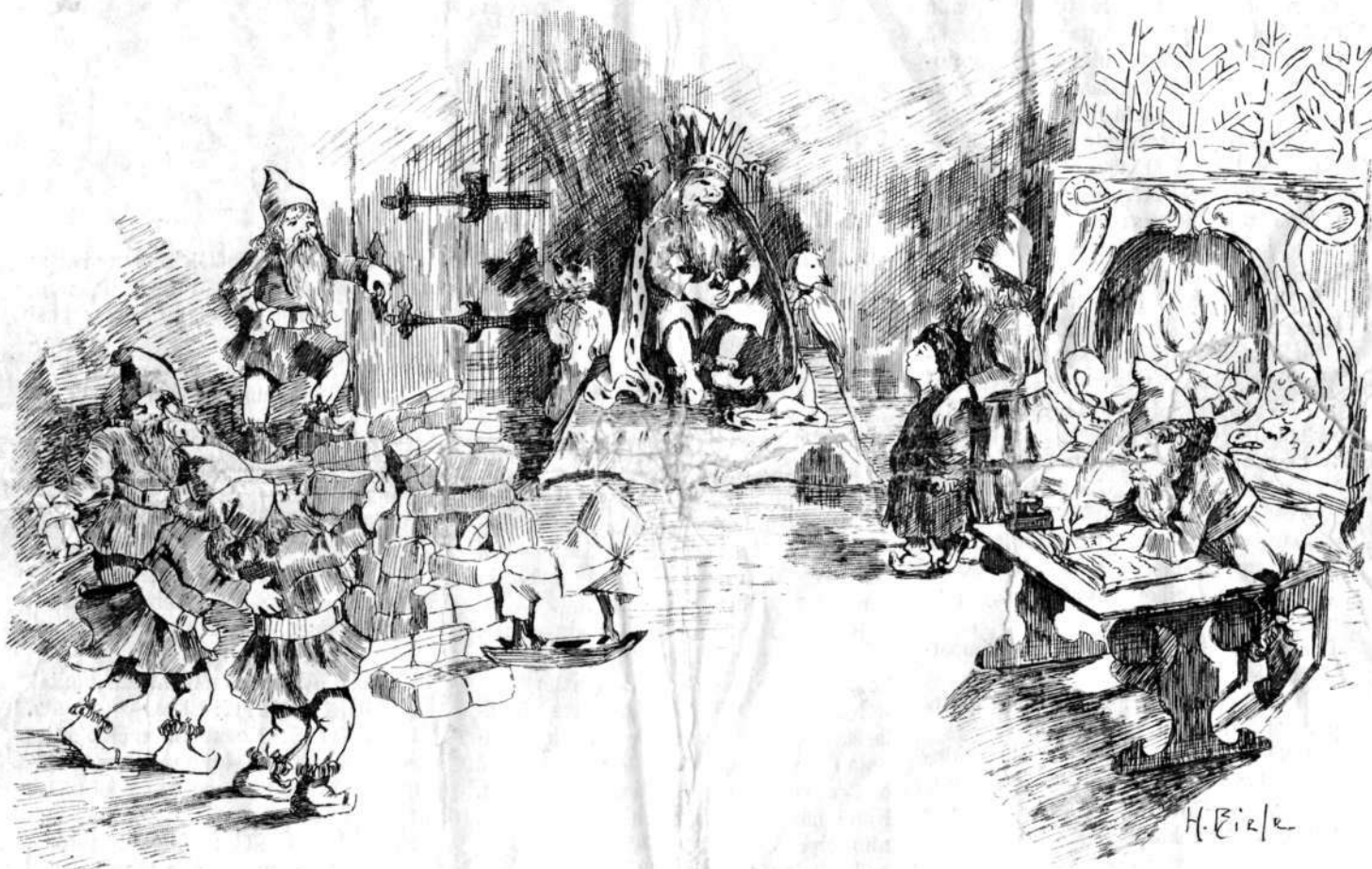
KUNINGAS: Jaa, jaa, se ei ole mikään pikkujuttu. Maailmassa ei ole ollenkaan pieniä juttuja eikä suuria jut-

tuja, vaan kaikki jutut ovat joko *hyviä* juttuja tai *pahoja* juttuja. (Painokkaasti): Joka karpäsen ja linnun rääkkämisestä alottaa, siitä tulee lopulta metsärosvo. Saakoon Anttipoiika pienen hevosen joululahjaksi ja toivotaan ettei ensi vuonna olisi kirjassa mitään pahoja merkkejä. (Kuningas antaa pienen paketin kyytimiestontulle. Antti kumartaa syvään.)

KYYTIMIESTONTTU (iloisesti Anttille): No nyt kotiin! Tuulessa tultiin ja tuulessa mennään! (Menevät.)

KUNINGAS: Eteenpäin!

(Esirippu laskee.)

KOLMAS KUAELMA.

Aholan mökki. Anttipoiika nukkuu päitähisillaan oijilla, kuten ensimmäisessä kuvaelmassa. Isä istuu penkillä pöydän luona ja äiti kantaa jouluruokia pöydään. Pöydällä on pieni joulukuusi, jonka viimeistä kynttilää Liisa juuri sytyttää.

LIISA (saatuana kynttilät sytytetyksi): Voi kuinka se on kaunis! Kylläpä nyt Anttipojan tulee lysti!

ISÄ: Kaunispa todellakin, vaikka onkin pieni.

ANTTIPOIKA (unissaan): Tuulessa tultiin ja tuulessa mennään . . .

ÄITI (katselee Anttia hymyillen): Kas vaan, kun Anttipoiika puhelee unissaan. (Ulkoa kuuluu kulkusten kilinää.)

LIISA (iloisesti): Nyt, nyt se tulee! Kuulitteko kulkusia? Eikö nyt herätetä Anttipoikaa, se lupasi pyytää joulutontun olutta juomaan!

ISÄ: (nauraen) Ei vielä, tyttöseni! Ei se kuitenkaan jouda sisään tulemaan! (Ovi avautuu hiukan ja keskelle latiaa viskataan kaksi pientä pakettia.)

LIISA: Joululahjoja! Joululahjoja! (Juoksee ottamaan paketit ja lukee käärepaperista:) „Liisa Aholalle“. — Tämä on minulle. — „Aholan Anttipojalle“. (Antaa isälle Antin paketin ja avaa omansa.) Se on kirja! Voi kuinka kaunis kuvakirja!

ISÄ: Tehdäänpä Anttipojalle pieni joulukepponen! (Pujottaa paketin kanninrihmasta Antin käteen.)

ANTTIPOIKA (havahtuu äkkiä): Ptruu, ptruu! Lakkini putosi! (Ponnahtaa istuallaan, katsoo ensin ympärilleen, sitten kuuseen ja hieroo silmiään.) Mihinkä se joutui? Missä minä olen?

ISÄ (nauraen): Kotona jouluoljilla!

ANTTIPOIKA: Mutta missä on joulutonttu, ja missä on minun joululahjani?

ISÄ: Kädessäsihän se on!

ANTTIPOIKA (huomaa hämmästyneenä paketin ja avaa sen): Hevonen, hevonen! Oikein oikea pieni hevonen, jonka joulutonttujen kuningas minulle antoi!

ÄITI: Joulupuuro on pöydässä!

(Esirippu alas.)

Wihtori Peltonen.

Hyvä lukija! Monta puutteellisuutta ja epä-mukavaa on nyt "Joulupukin" töissä, mutta "oppia ikä kaikki". Kunhan ensi jouluna tavataan, olen minä jo paljon somempi, vaikka olenkin *aivan suomalainen*.

Hauskaa Joulua!

Toivoo

Joulupukki.

H. W. Schalin'in
SOITTOKONEKAUPPA

Helsingissä, Fabianinkatu 27, Telef. 12 51.

Suuri valikoima flyygeleitä ja pianinoja maailman kuuluisimmista tehtaista niinkuin: **Bechstein, Römhildt, Quandt, Hartmann, Mentzel, Hedke y. m.** Hyviä suloäänisiä Amerikkalaisia ja Amerikkalais-saksalaisia **urkuharmoonioita** kouluja, rukoushuoneita ja koteja varten **Mannborg, Chicago-Cottage, Wilcox & White, Hinkel y. m.** tehtaista. Halvat hinnat. Edulliset maksuehdot. Käytettyjä pianinoja otetaan vastaan. Nuotteja myydään suurella hinnanalennuksella.

R. E. WESTERLUND Pianomakasiini

Helsinki, Pohj. Espl.katu N:o 7. Telf. 681.

Maamme suurin ja parhaiten lajiteltu erikoisliike **Loistoflyygeleitä, Pianinoja ja Urkuharmoonioita** varten. Useita eri tyyliä mahonki pianoita. Soittokoneita vuokrataan halvalla.

R. E. Westerlund, P. Espl.katu 7.

Uutta!

Uutta!

KARL FAZER'in

Chocolat au lait,
Maito-suklaata - -

on saatavana kaikilla Herroilla siirtomaatavara-
kauppiaille. Tukuttain myö **M. E. Fazer & C:o,**
Helsingissä.

Tapaturmavakuutus-Osakeyhtiö

KULLERVO

Palovakuutus-Osakeyhtiö

POHJOLA

Keskinäinen

Henkivakuutusyhtiö

SUOMI

ERIC SUNDSTRÖM

Valokuvaaja. Helsinki. Fabianinkatu 27.

Käsiseparaattori „TÄHTI“

on yksinkertainen **kaikista** separaattoreista, sillä kuulassa on ainoastaan **yksi** sisäkapale.

Kuulustakaa hintoja!
Käsiseparaattoreita „Tähti“
yynnä muita

koneita maanviljelystä, meijerihoitoa ja teollisuutta varten myypi
Victor Forselius,
Turussa.

Kansanopistolaiset, Juhlatoimikunnat y. m. huomatkaa. Kaksi teosta, jotka ovat Teille välttämättömät: **Suomalaisia Kansallispuuja**, 16 värinpainosta eri paikkakuntien mies- ja naispuvusta ynnä selittävä teksti, toimittanut Theodor Schvindt, fil. tohtori. Hinta 3: —. **Suomalaisia Kansantansseja**, toimittanut Suomalaisen Kansantanssin Ystävät. Hinta 1:50. **Toinen painos.** Kuinka suosittu tämä teos on, sitä todistaa se, että ensimmäinen painos myytiin neljässä kuukaudessa loppuun. Kustantaja: **Yrjö Weilin,** Helsinki.

OSAKEYHTIÖ AGROS

Helsingissä

(Etelä Esplanadik. 10)

Haaraosasto Sähköosasto:
Pietarissa Helsinki.
(Simbirskaja 10) Agros Pietari.

Väkirehuja, kaikenlaatuista.
Lannoitusaineita, Siemeniä,
Viljaa, Jauhoja y. m.
Koneita ja Työkaluja,

maanviljelystä ja teollisuutta varten, kaikki uusinta rakennetta ja halvimpiin hintoihin.

Hintaluetteloja lähetetään pyynnöstä.

Suurin ja parhaiten lajiteltu
varasto Suomessa

Huonekaluja

Kaikkein halvimpiin
hintoihin myy

John Paischeff

Helsinki,

Kaivokatu 12.

Huom.! Kuvallisia hintaluetteloja lähetetään maafendulle pyynnöstä.

Palovakuutus Osakeyhtiö

FENNIA

Helsingissä Unionink. N:o 25.

Tapaturma-vakuutus osakeyhtiö

PATRIA

Helsingissä Unioninkatu N:o 25,

Vakuutusosakeyhtiö

KALEVA

Henkivakuutuksia,
elinkorkoja, huokeat vuosimaksut,
edulliset ehdot.

Maakauppiat y. m. huomatkkaa!

Kansallinen tukku- ja vähittäisliike

Talous osakekauppa,

Helsingissä, Mikonkatu 3.

Myy huokeimmalla hyviä siirtomaatavaroita ja Tampereen puuvillatehdas osakeyhtiön tuotteita y. m.

Ottakaapa selvä minkäläinen

Kansanopettaajan osakeyhtiö „VALISTUKSEN“

Lukutupa sisältää opettavasta ja hauskaa lukemista sekä runsaasti kuvia. Asiamiehiä halutaan jona kyllän. Rumssin palkkio. Lukutuvan kannatusyhtiö Lillius ja Kumpp. Helsinki, Nibolaink. 29.

Lukutupa sisältää opettavasta ja hauskaa lukemista sekä runsaasti kuvia. Asiamiehiä halutaan jona kyllän. Rumssin palkkio. Lukutuvan kannatusyhtiö Lillius ja Kumpp. Helsinki, Nibolaink. 29.

Tilatkaa Lukutupa lehti v. 1903!

Teetä

Tukkukauppa

Viipurissa.

G. W. Sohlbergin

Läksi-, Pelti- ja Vaskisevän liike

Helsingissä. Metsätäjänk. 4.
Telefooni 80 ja 33 70.

Meijeriastioita, Kylpyammeita, Peltiuneja, Petroleumiastioita, Lyhtyjä, Vesi-ämpäreitä,

Paloruiskuja y. m.

Hintaluetteloa lähetetään pyynnöstä ilmaiseksi.

Mikä
on

PELLERVO-lehti?

PELLERVO on maanviljelyslehti.
PELLERVO on maanviljelijöiden yhteistoiminnan äänenkannattaja.
PELLERVO opettaa, miten maanviljelijä voi lisätä tulojaan ja vähentää menojaan.
PELLERVO opettaa, miten yhteisesti ostamalla voi saada parempia tavaroita huokeammalla hinnalla.
PELLERVO opettaa, miten maanviljelijät yhteisesti myymällä tuotteensa saavat parempia hintoja.
PELLERVO opettaa, miten yhteisellä takuulla voi saada huokeampia ja edullisempia lainoja.
PELLERVO opettaa, miten pelot ja niityt voi saada paremmin kasvamaan.
PELLERVO opettaa, miten lehmät voi saada enemmän lypsämään, kanat paremmin munimaan ja menestymään.
PELLERVO vastaa lukijansa lähettämiin yhteistoimintaa, maanviljelystä ja karjanhoitoa y. m. v. koskeviin kysymyksiin ilmaiseksi.
PELLERVOSTA saa siis sekä talollinen että torppari halvimmalla parhaampia neuvoja

ja ohjeita ammattiaan koskevissa kysymyksissä.
PELLERVOSSA on m. m. erityinen osasto emännille.
PELLERVOA luetaan ehkä enemmän kuin mitään muuta sanomalehteä maassamme.
PELLERVOON sisällystä on kaikkialla kiitetty ensiarvoiseksi ja kansantajueksi.
PELLERVOA saa tilata jokaisesta postitoimistosta ja maksaa se ainoastaan lkmk. 30 p:ää vuodeksi. (Postikulusta 10 p:in lisämaksu).
PELLERVOA saa myös tilata Pellervon Toimistosta (osoite Helsinki), jossa sen hinta on sama kuin postissa (eli 1 mk. 30 p:ää).
PELLERVOON tilauhinnasta annetaan suuri alennus niille, jotka tilaavat useampia vuosikertoja samalla kertaa.
PELLERVOA edellisiä vuosikertoja sinisiin kansiin sidottuna saa 50 p. kappaleen. Maksuksi otetaan postimerkkejäkin.
PELLERVOON tilaaja ei koskaan tule tilaustaan katumaan, koska hän yhtä halvalla ei millään muulla keinolla voi saada niin paljon ja monipuolisia tietoja.

Asiamiehiksi otetaan innokkaita ja luotettavia henkilöitä kaikkialla, missä ei ennestään asiamiehiä ole tai missä seurat ja yhdistykset eivät yhteisesti tilaa.

Yhteisostot
ovat aina edullisimmat.

Pellervon Välitysliike

välittää kaikenlaisten maanviljelyskoneiden, siementen, lannoitusaineyhteisöjen, väkirehujen y. m. yhteisöjä.

Pellervon Välitysliike, Helsinki.

Th. Wulffin

Paperikaupassa Helsingissä

Pohj. Esplanadink. 43 ja Haarakau-
poissa Erikink. 14, Albertink. 13
ja Neitsytpolku 12.

Suuri valikoima Valokuva-Albumeja,
Valokuvan kehyskiä y. m. y. m. halvim-
piin hintoihin.

MÄKISEN Tehdasliike

Sortavalassa,

jonka perusti v. 1881 lehtori E. Mäki-
nen, on vanhin ja suurin erikoisteh-
das Suomessa opetusvälineitten val-
mistamista varten. Liikkeen laaja-
peräisyys on nähtävissä hintaluette-
loista, joita kaikille mielihyväällä lä-
hetetään maksutta.

Alkuperäinen Amerikkalainen Ketjunätkone
„TOVERI“ on kaikkien nykyaikaisen ketjuko-
neitten kuningas.

P. SIDOROW Suomalainen Kalustokauppa
Osakeyhtiö.

Suomen suurin konekauppa.
Helsingissä Aleksanterinkatu 7. Koneäyttely
ent. Vaasan Pankin huoneisto, vastapäätä Yhdyspankkiä.

G. P. Stockmann Osakeyhtiö

Urheiluosasto

Helsinki

Paras kauppa urheiluaineiden
ostoa varten.

Suuri ja hyvinlajiteltu varasto

Kiväreitä ○ ○ ○ ○ ○

Pistoleja ja Revolvereita

○ ○ ○ Ampumatarpeita

Keihäitä ja Jalkapalloja y. m.

Suksia ja Luistimia ○ ○

Polkupyöriä ○ ○ ○ ○ ○

„Sandow“ y. m. Voimis-

telukoneita ○ ○ ○ ○ ○

y. m. y. m.

Kaikenlaisia soittokoneita par-
haita ja halvimmalla

Uusi luettelo
lähetetään pyy-
dettäessä.

Helsingin Uusi Musiikkikauppa
fazer & Westerlund

fabianinkatu 16.

Hyödyllisiä Joululahjoja

voi saada

BÄRTA SJÖGREN'in

Trikoo- ja Villatavarakaupasta

Mikonkatu 4 ja Sentralipasaasi

Helsinki.

Helsingin

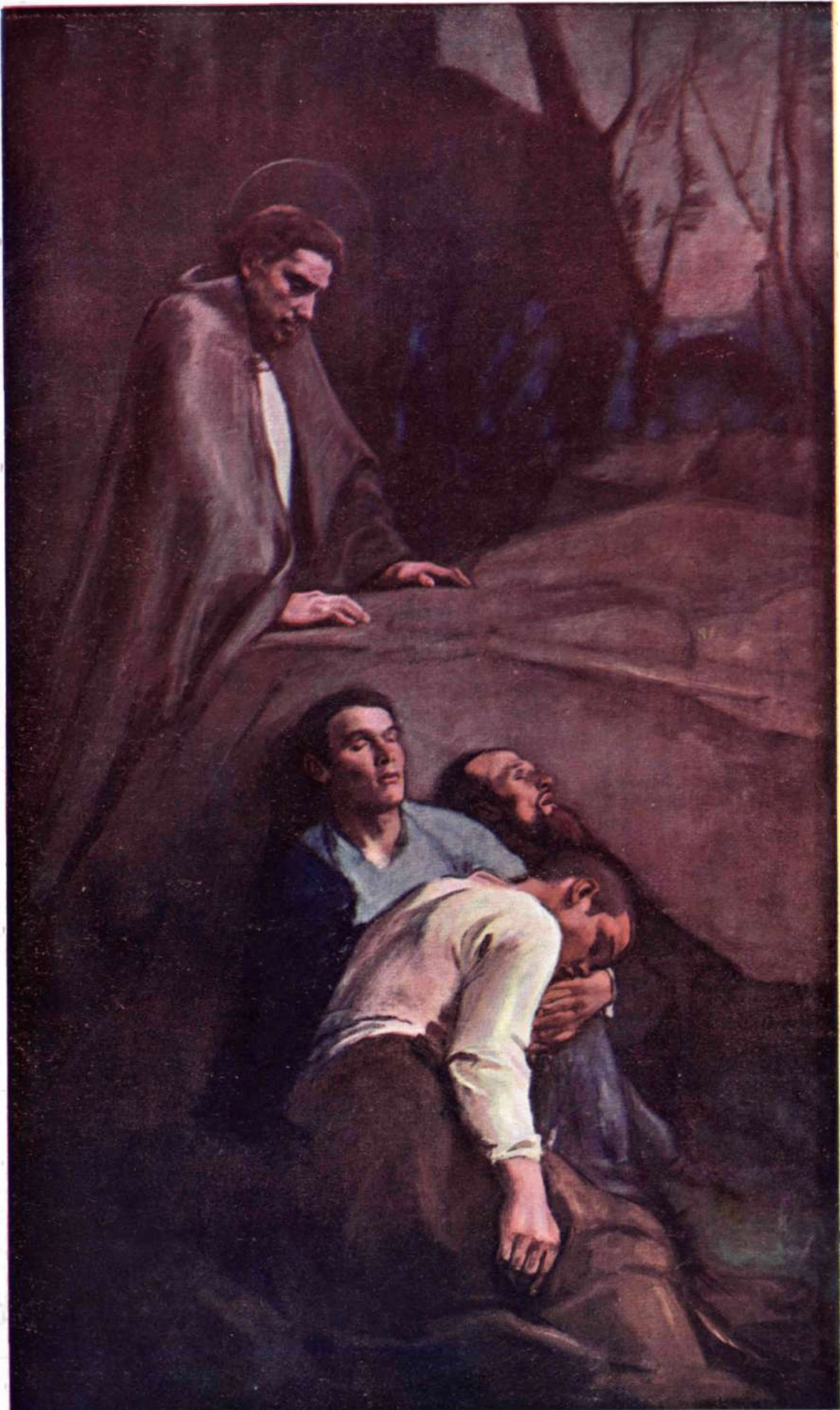
Ent.

Kehruu O. Y. W:m Kräki

Aleksanterinkatu 15.

Suurin ja parhaiten lajiteltu
Trikoo- ja Villatavaroitten
erityisliike.

Huokeimmat hinnat. Oma tehdas.
Tilauksia vastaan otetaan,
Toimitetaan maaseudulle.

MAGNUS ENCKELL PINX.

LILIUS & HERTZBERG.

JEESUS GETSEMANESSA.

„Niin ette voineet yhtä hetkeä valvoa minun kanssani. Valvokaat ja rukoilkaat, ettette kiusaukseen lankeisi!
Henki tosin on altis, mutta liha on heikko.“

Arkkiveisu
Kieltolaista

ja

Juoppohullun kuvauksia
hullujenhuoneesta.

Kustannusliike Aatos Helsinki

Hinta 1 mk.

